

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

«Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΣ»

ΟΜΑΔΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Εύα Τσεντόγλου, Θεολόγος

Νικόλαος Ζαλακώστας, Θεολόγος

ΣΧΟΛΕΙΟ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΑΚΡΥΓΙΑΛΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 26/8/2015

1.Συνοπτική περιγραφή της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

Στα πλαίσια του μαθήματος των Θρησκευτικών και κατά το σχολικό έτος 2001 -2002 με την Β΄ τάξη του γ/σίου Μακρυγιάλου και συγκεκριμένα στην Δ.Ε. 5 με τίτλο «Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου», ανατέθηκε στους μαθητές να συλλέξουν πληροφορίες για το πρόσωπο της Θεοτόκου (τον βίο της, χαρίσματα, εορτές, ονόματα και προέλευση τους, εικόνες, θαύματα) και να επιμεληθούν τις εργασίες τους, δίδοντάς τους ως κίνητρο τη δημιουργία ενός βιβλίου. Μέσα από την ενεργό έρευνα, τους δόθηκε η δυνατότητα να εξοικειωθούν με το πρόσωπο της Θεοτόκου αλλά κυρίως να κατανοήσουν τη μοναδική προσφορά της στο σχέδιο της Θείας Οικονομίας. Πράγματι οι μαθητές ανταποκρίθηκαν και όλες οι ομάδες δούλεψαν με ιδιαίτερη προθυμία και έτσι συγκεντρώθηκε ένα άφθονο πληροφοριακό υλικό για τη Θεοτόκο. Το αποτέλεσμα όλης αυτής της προσπάθειας ήταν η δημιουργία ενός βιβλίου με τον τίτλο «Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΣ».

2.Σχεδιασμός της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

2.1 Στοιχεία σχεδιασμού

Η συγκεκριμένη εκπ/κή πρακτική πραγματοποιήθηκε κατά το σχολικό έτος 2001-2002 στο Γ/σιο Μακρυγιάλου στα πλαίσια του μαθήματος των Θρησκευτικών της Β΄ τάξης και στην Δ.Ε. 5 με τίτλο «Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου» (με βάση το προηγούμενο σχολικό εγχειρίδιο). Πηγή έμπνευσης αυτής της Ε.Π. υπήρξε η ανταπόκριση των μαθητών κατά την προηγούμενη χρονιά σε μία εργασία του μαθήματος που τους ανατέθηκε. Η εργασία τους ζητούσε να συγκεντρώσουν πληροφορίες για την Παναγία (τον βίο της, τις εορτές προς τιμήν της και τα ονόματά της). Χωρίστηκαν σε ομάδες. Το προσδοκώμενο ήταν μία εργασία στα πλαίσια μίας σχολικής εργασίας. Οι μαθητές όμως της ομάδας με τα ονόματα, ζητώντας μου συνεχώς λίγο περισσότερο χρόνο, συνολικά τρεις (3) εβδομάδες,

το αποτέλεσμα όμως ξεπερνούσε κάθε προσδοκία. Η αυτή εργασία δεν θα μπορούσε να είναι προσιτή σε περισσότερους μαθητές αλλά και ευρύτερα με την συγκεκριμένη μορφή.

Την επόμενη λοιπόν χρονιά η αντίστοιχη Δ.Ε. σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε όπως αναλυτικά περιγράφεται παρακάτω (3.4), με τέτοιον τρόπο ώστε να προκαλέσει το ενδιαφέρον των μαθητών για το πρόσωπο της Θεοτόκου, να τους ενεργοποιήσει, να θελήσουν να μάθουν περισσότερα και ανάλογα με την ανταπόκριση τους να δημιουργηθεί ένα βιβλίο. Για τον λόγο αυτό τους ζητήθηκε από την αρχή με την μέθοδο του καταιγισμού ιδεών να αναφέρουν ότι τους έρχεται πρώτο στο νου για γιορτές, ονόματα, εικόνες, θαύματα, ακούγοντας την λέξη «Παναγία», ενώ κάποιος μαθητής τα κατέγραφε στον πίνακα. Οι μαθητές άρχισαν να συνειδητοποιούν πόσα πολλά ονόματα έχει η Παναγία και να αναρωτιούνται γιατί και πόσα είναι. Στο τέλος του μαθήματος ζήτησα από τους μαθητές μου, να κάνουν την ίδια εργασία με την προοπτική, αν θέλουν να δουλέψουν, να κάνουμε βιβλίο την εργασία τους. Οι μαθητές ενθουσιάστηκαν με την προοπτική αυτή και θέλοντας να ξεπεράσουν τους προηγούμενους, αλλά νομίζω και να με ευχαριστήσουν ασχολήθηκαν επί πέντε μήνες με την εργασία. Το αποτέλεσμα ήταν η δημιουργία ενός βιβλίου με τίτλο: « Η Παναγία μας».

2.2 Διδακτικοί στόχοι

Οι διδακτικοί στόχοι της Ε.Π. ανά κατηγορία είναι οι παρακάτω:

A. Ως προς το γνωστικό αντικείμενο

Οι μαθητές μέσα από τις δραστηριότητες :

Να συνειδητοποιήσουν ότι η Θεοτόκος έχει καθοριστικό ρόλο στην ενανθρώπιση του Σωτήρα και στο σχέδιο της Θείας Οικονομίας και να κατανοήσουν την Θεολογική διάσταση της συγκατάθεσής της.

Να ενημερωθούν και να ευαισθητοποιηθούν στο θέμα της πολιτιστικής και Θρησκευτικής μας κληρονομιάς μέσω των εικόνων, των ναών, Ιερών Μονών, και των εορτών που είναι αφιερωμένες προς τιμήν της.

Να μοιραστούν προσωπικές εμπειρίες, συναισθήματα, πληροφορίες για το πρόσωπο της Παναγίας.

Να συνειδητοποιήσουν και ν' αναδείξουν το ρόλο και την συμβολή της στην χριστιανική τέχνη, Υμνολογία, Αγιογραφία.

Β. Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

Να εξοικειωθούν οι μαθητές με το διερευνητικό μοντέλο μάθησης ώστε να υποστηριχθεί η προαγωγή της θρησκευτικής, ιστορικής και αισθητικής γνώσης των μαθητών.

Να ασκηθούν στην ομαδική εργασία και να εκτιμήσουν την αποτελεσματικότητα της συνεργατικής μάθησης μέσα από τη δράση τους σε ομάδες, ώστε να μάθουν να συνεργάζονται για να λύνουν τα προβλήματα, σε ένα κλίμα αλληλεγγύης και υγιούς άμιλλας.

Να ασκηθούν στην ανάληψη και διεκπεραίωση ρόλων, ώστε να προσεγγίζουν βιωματικά την γνώση.

Να οξυνθεί η παρατηρητικότητα και να ενεργοποιηθεί η ικανότητα πρόσληψης των μαθητών.

Να καλλιεργήσουν το λόγο και την αφαιρετική σκέψη αναπτύσσοντας την ικανότητα μετάδοσης πληροφοριών με τρόπο συνοπτικό.

Να αναπτύξουν οι μαθητές δεξιότητες και μεταγνωστικές ικανότητες για την αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, σε βιβλία και την κριτική αξιοποίηση των πληροφοριών που εντοπίζουν, καθώς και να προχωρούν στη σύνθεση δεδομένων και εν τέλει στη δημιουργία του βιβλίου.

Γ. Ως προς τη χρήση των νέων τεχνολογιών

Να προσεγγίσουν τις ΤΠΕ ως εργαλεία και πηγές μάθησης.

Να καλλιεργήσουν δεξιότητες και κριτική σκέψη.

Να περιηγηθούν στο διαδίκτυο λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες ασφάλειας.

3.Εφαρμογή της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

3.1 Περιβάλλον – πλαίσιο

Χρησιμοποιήθηκε το εργαστήριο της Πληροφορικής που διαθέτει Η.Υ., εκτυπωτή και βιντεοπροβολέα. Στο εργαστήριο Πληροφορικής υπήρχε η δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο σε όλους τους υπολογιστές. Οι μαθητές εργάστηκαν ομαδικά, σε πέντε (5)ομάδες των 3 (τριών) ατόμων, όπου κάθε μέλος είχε και ένα ρόλο. Οι ομάδες είχαν μεικτή σύνθεση όσο αφορά το φύλο, τις επιδόσεις και την εξοικείωση με τους

υπολογιστές. Τα μέλη της ομάδας ανέπτυξαν δημιουργική και κριτική σκέψη για την επίτευξη του κοινού σκοπού.

Στην αίθουσα διδασκαλίας, απαιτήθηκε διαμόρφωση των θρανίων με άλλη διάταξη από την τυπική, ώστε οι μαθητές να μπορούν να δουλέψουν ομαδικά.

Οι παρουσιάσεις των ομάδων πραγματοποιήθηκαν εντός της σχολικής τάξης, το βιβλίο στην έντυπη μορφή του διατέθηκε στην ευρύτερη τοπική κοινωνία.

Οι μαθητές έδρασαν και εκτός σχολείου παίρνοντας συνεντεύξεις από οικεία πρόσωπα συγκεντρώνοντας πληροφορίες.

3.2 Τάξη

Επιλέξτε από την παρακάτω λίστα την τάξη στην οποία εφαρμόστηκε η ανοιχτή εκπαιδευτική πρακτική. Αν η δραστηριότητα είναι συνεργατική μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από μία τάξεις.

☐ Νηπιαγωγείο

☐ Α' γυμνασίου

☐ Α' δημοτικού

☐ **Β' γυμνασίου**

☐ Β' δημοτικού

☐ Γ' γυμνασίου

☐ Γ' δημοτικού

☐ Α' λυκείου

☐ Δ' δημοτικού

☐ Β' λυκείου

☐ Ε' δημοτικού

☐ Γ' λυκείου

☐ ΣΤ' δημοτικού

3.3 Διάρκεια δραστηριότητας

Προσδιορίστε παρακάτω τη διάρκεια πραγματοποίησης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής.

☐ Ώρες διδασκαλίας: 4

Διδακτική ενότητα ☐ ωρών μαθητικής δραστηριότητας

☐ Άλλη: Προσδιορίστε την διάρκεια: 30 ώρες σε διάστημα 5 μηνών.

3.4 Αναλυτική περιγραφή της πραγματοποίησης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

Η Ανοιχτή και Εκπαιδευτική Πρακτική σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στο Γ/σιο Μακρυγιάλου με τους μαθητές της Β΄ Γ/σίου όπως περιγράφεται παρακάτω:

Κατά την πρώτη διδακτική ώρα ζητήθηκε από τους μαθητές με την μέθοδο του καταιγισμού ιδεών να αναφέρουν, ενώ ένας μαθητής κατέγραφε στον πίνακα, ότι τους έρχεται πρώτο στο νου ακούγοντας την λέξη «Παναγία». Η καταγραφή βοήθησε τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν ότι τους είναι ένα πρόσωπο γνωστό και οικείο. Συγχρόνως όμως τέθηκε και ο προβληματισμός γιατί είναι τόσο οικείο στον καθένα και τόσο αγαπητό; Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές προετοιμάστηκαν ώστε με ενδιαφέρον να παρακολουθήσουν το μάθημα και να πάρουν απαντήσεις στα ερωτήματα τους.

Στην συνέχεια διδάχτηκε το πρώτο μέρος του μαθήματος και έγινε η ανάλυση του κειμένου που υπάρχει στο βιβλίο στην Δ.Ε.5 και ακολουθώντας την μέθοδο του επικοδομισμού ενισχύθηκαν οι προϋπάρχουσες γνώσεις τους.

Κατά τη δεύτερη διδακτική ώρα έγινε η ανάλυση της εικόνας του Ευαγγελισμού και η αναζήτηση των θεολογικών αληθειών του κειμένου που εκφράζονται στην εικόνα. (ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ : Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ - <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1393?locale=el>)

Ακολούθησε η ακρόαση - ανάλυση του απολυτίκιου της εορτής του Ευαγγελισμού και η σύνδεση με τις αλήθειες του κειμένου. (ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6318?locale=el>)

Στη συνέχεια δημιουργήθηκαν δύο περιγράμματα της Παναγίας στον πίνακα, για τη συμμετοχή των μαθητών στη δημιουργική τεχνική "Ρόλος – στον – τοίχο". Προς το σκοπό αυτό μοιράστηκαν στους μαθητές χαρτάκια post it και εργάστηκαν ανά θρανίο. Στην α΄ περίπτωση οι μαθητές κατέγραψαν τα γνωρίσματά της, ξεκινώντας από τα ονόματα της Παναγίας που γνώριζαν, τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της -με βάση την παραπάνω εικόνα του Ευαγγελισμού-, τα ψυχικά της χαρίσματα κλπ. και τα κόλλησαν στο περίγραμμα. Στην β΄ περίπτωση οι μαθητές κατέγραψαν στο δικό τους περίγραμμα και στο εσωτερικό του, τα διλήμματα και τα συναισθήματά της σε σχέση με τη γέννηση αυτού του παιδιού και στο εξωτερικό μέρος του, τι πιθανώς θα σκεφτούν οι άλλοι γι' αυτήν...

Ο πρώτος σπόρος για την εργασία έπεσε. Οι μαθητές κλήθηκαν με την παραπάνω δράση, να ανακαλέσουν στη μνήμη τους και να εκφράσουν όσα ονόματα της Παναγίας γνώριζαν, με σκοπό διαπιστώνοντας το πλήθος των ονομάτων να προκληθεί το ενδιαφέρον τους, για τη συγκέντρωση πληροφοριακού υλικού και τη δημιουργία ενός βιβλίου.

Κατά την τρίτη διδακτική ώρα αφού εξασφαλίστηκε η συναίνεση των μαθητών για το εγχείρημα έγινε ο προσδιορισμός των πέντε (5) υποενοτήτων του θέματος που θα διερευνούσαν:

- α) Προφητείες , προεικονίσεις και τύποι της Παλαιάς Διαθήκης για την Υπεραγία Θεοτόκο
- β) Ο βίος της Παναγίας
- γ) Ύμνοι και χαρίσματα της Θεοτόκου
- δ) Προσωνύμια της Παναγίας και προέλευση τους
- ε) Θαύματα της Θεοτόκου.

Οι μαθητές στην συνέχεια χωρίστηκαν σε 5 ομάδες των 3 ατόμων, προσέχοντας πάντα οι ομάδες να είναι ανομοιογενείς ως προς την επίδοση των μαθητών για να δοθεί έτσι σε όλους η δυνατότητα ανάλογα με τις δυνατότητες τους να μετέχουν αλλά κυρίως να μπορούν οι μαθητές χαμηλότερων επιδόσεων να τροφοδοτούν τις γνώσεις τους με έναν εναλλακτικό τρόπο μάθησης μέσα στα πλαίσια της ομάδας τους. Η κάθε ομάδα ανέδειξε τον αρχηγό - σύνδεσμο που θα έρχονταν σε επαφή τόσο με τον διδάσκοντα- συντονιστή όσο και με τους συνδέσμους των άλλων ομάδων. Έτσι τους δόθηκε η δυνατότητα να μπορέσουν να αναπτύξουν την δεξιότητα της συνεργασίας, τόσο στα πλαίσια της ομάδας τους όσο και με τις άλλες ομάδες. Έγινε συμβόλαιο τάξης με όρους που έγιναν κοινά αποδεκτοί με σκοπό την ομαλή λειτουργία και συνεργασία των μαθητών τόσο ως μέλη της ομάδας που εντάχθηκαν αλλά και ως μέλη ενός συνόλου.

Σε κάθε ομάδα ορίστηκε ο υπεύθυνος που θα κρατούσε το ημερολόγιο δράσης της ομάδας, και θα καταχωρούσε τις συναντήσεις, τις δράσεις της ομάδας αλλά και την προσφορά του κάθε μέλους ξεχωριστά. Μέσω του ημερολογίου επιδιώχθηκε η ενεργοποίηση όλων των μελών της ομάδας και η ανάπτυξη ενός αισθήματος προσωπικής και συνολικής ευθύνης, ο σεβασμός κάθε μέλους και η ελεύθερη έκφρασή του, καθώς και η εξοικείωση με την αξιολόγηση, κυρίως όμως με την διαδικασία της αυτοαξιολόγησης

κάτι που είναι απαραίτητο για την πρόοδο του κάθε ανθρώπου σε κάθε τομέα δράσης σε όλη του την ζωή.

Η κάθε ομάδα ανέλαβε να ερευνήσει μία υποενοότητα και να την παρουσιάσει στην τάξη και τέλος να δημιουργήσουν όλοι μαζί μία εργασία συνθέτοντας τα επιμέρους σε ενιαίο σύνολο. Δόθηκε χρόνος πέντε εβδομάδων, για την συγκέντρωση του πληροφοριακού υλικού και την ομαδική εργασία τους.

Καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας οι ομάδες αντάλλαζαν απόψεις για τον τρόπο δράσης και συνεργασίας και για την συλλογή των πληροφοριών. Αξιοποίησαν ακόμη το Λογισμικό των Θρησκευτικών Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου (<http://photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/284?locale=el>), το διαδίκτυο μέσω συγκεκριμένων ιστοσελίδων και την ελεύθερη αναζήτηση με εποπτεία, τη βιβλιογραφία στην οποία παραπέμφθηκαν και τις συνεντεύξεις που πήραν από οικεία τους πρόσωπα σχετικά με παραδόσεις - εμπειρίες για την Παναγία, ανάλογα με την υποενοότητα που ανέλαβαν. Όρισαν την ημέρα συνάντησης για την εργασία τους εκτός σχολείου, καθώς επίσης και την αρμοδιότητα του κάθε μέλους, ώστε όλοι να ενεργοποιηθούν και να συνεισφέρουν σύμφωνα με τις δυνατότητές τους.

Σε όλη την διάρκεια της έρευνας και συλλογής των πληροφοριών μέσα από την συζήτηση, παρουσίαση, υπήρχε ανατροφοδότηση των γνώσεων αλλά και των συναισθημάτων των μαθητών καθώς η ενασχόληση με το πρόσωπο της Θεοτόκου έχει και έντονα συναισθηματικό χαρακτήρα.

Συγχρόνως όμως και κατά την πορεία των μαθημάτων οι μαθητές συνειδητοποιούσαν την μεγάλη προσφορά της Θεοτόκου, την αθόρυβη και σεμνή παρουσία της στην ζωή του Υιού της και Θεού της, τον πόνο της ως μάννα βλέποντας τον Υιό της στον Σταυρό. Έτσι αυξάνονταν το ενδιαφέρον τους, ο σεβασμός, η αγάπη για το πρόσωπο της Παναγίας.

Κατά την τέταρτη διδακτική ώρα οι μαθητές ανά ομάδες παρουσίασαν στην τάξη τις ομαδικές τους εργασίες. Η τέταρτη ώρα πραγματοποιήθηκε όταν οι μαθητές είχαν ολοκληρώσει τις εργασίες τους, σε χρόνο μεταγενέστερο, σύμφωνα με τον χρόνο (πέντε εβδομάδων) που τους είχε δοθεί.

Κατά τον υπολειπόμενο χρόνο γίνονταν συναντήσεις συντονισμού των ομάδων και συνεργασίας μεταξύ τους για την σύνθεση της τελικής εργασίας. Οι μαθητές συναντιόντουσαν τόσο στο χώρο του σχολείου, σε κάθε διαθέσιμο χρόνο, αλλά και στον ελεύθερο χρόνο τους, με βάση και τις υπόλοιπες υποχρεώσεις τους.

Οι μαθητές ως μέλη των ομάδων τους αλλά και ενός ευρύτερου συνόλου ανέλαβαν ο καθένας τμήμα του συγκεντρωθέντος υλικού που έχει επιλεγεί για το βιβλίο, να το

καταγράψει ηλεκτρονικά (κειμενογράφος) και στη συνέχεια συζητήθηκε από κοινού η μορφή του βιβλίου και η σειρά με την οποία πρέπει να τοποθετηθεί το πληροφοριακό υλικό. Επιπλέον συναποφασίστηκε το εικονογραφικό υλικό που θα πλαισιώσει το βιβλίο μας καθώς και το εξώφυλλο.

Παράλληλα με τους μαθητές του Γυμνασίου Μακρυγιάλου η ίδια εργασία ανατέθηκε και στους μαθητές της Β΄ τάξης του Γυμνασίου Σοχού με υπεύθυνο Θεολόγο καθηγητή τον κ. Ζαλακώστα Νικόλαο από όπου αντλήθηκε πολύτιμο υλικό για το βιβλίο.

Έγινε έρευνα αγοράς για το κόστος να τυπωθεί σε βιβλίο η εργασία των μαθητών μου. Αφού καταλήξαμε από κοινού στην πλέον συμφέρουσα, αναζητήσαμε με τους μαθητές πηγές χρηματοδότησης του εγχειρήματος. Απευθυνθήκαμε στον Δ/ντη, στον οικείο Δήμο, στον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων και η ανταπόκριση ήταν θετική. Το γεγονός γέμισε με μεγάλη χαρά τόσο τους μαθητές όσο και εμένα.

Ως υπεύθυνη απευθύνθηκα και στην οικεία Μητρόπολη όπου ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Κίτρους – Κατερίνης και Πλαταμώνος κ. κ. Αγαθόνικος έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και με χαρά δέχτηκε να μας βοηθήσει. Θέλησε μάλιστα να του σταλεί ένα αντίγραφο. Ο Σεβασμιότατος προλόγισε το βιβλίο κάτι που χαροποίησε τους μαθητές. Το βιβλίο προλόγισε και η τότε σύμβουλος των Θεολόγων της περιοχής κ. Καζλάρη Πηγή. Η τελική μορφοποίηση και επιμέλεια της ηλεκτρονικής έκδοσης του βιβλίου πραγματοποιήθηκε από τον Θεολόγο Νικόλαο Ζαλακώστα. Σε μεταγενέστερο χρόνο το βιβλίο χρησιμοποιήθηκε ως πηγή από τον Μακαριστό μητροπολίτη Κορίνθου Παντελεήμονα σε έρευνα και στην έκδοση βιβλίου με θέμα τα προσωνύμια της Παναγίας.

Οι μαθητές πήραν στο τέλος από ένα βιβλίο εις ανάμνηση της προσπάθειας τους ενώ από την επόμενη χρονιά τα βιβλία διαθέτονταν στους μαθητές της Β΄ τάξης ως πληροφοριακό υλικό αλλά και ως κίνητρο για να ενεργοποιηθούν με παρόμοιο τρόπο.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όταν πραγματοποιήθηκε η εκπαιδευτική πρακτική δεν υπήρχε το φωτόδεντρο και υλοποιήθηκαν τα προαναφερθέντα με την χρήση του υλικού που διέθετε το βιβλίο και επιπλέον οπτικοακουστικό υλικό που προσφέρθηκε στους μαθητές. Η συγκεκριμένη πρακτική εμπλουτίστηκε με δραστηριότητες από το φωτόδεντρο.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΣ

Β' ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΚΡΥΓΙΑΛΟΥ

Εικόνα 1 – Το εξώφυλλο του βιβλίου

3.5 Ρόλος του διδάσκοντα

Επιλέξτε από την παρακάτω λίστα τα βασικά χαρακτηριστικά του ρόλου του διδάσκοντα. Υπάρχει η δυνατότητα πολλαπλών επιλογών.

☐ Διδακτικός	☐ Προπονητικός
☐ Ενθαρρυντικός	☐ Διαχειριστικός
☐ Υποστηρικτικός	☐ Μέντωρ
☐ Συμβουλευτικός	☐ Υποκινητικός
☐ Διευκολυντικός	☐ Κριτικός
☐ Συντονιστικός	☐ Επιμελητής περιεχομένου (curator)
☐ Ηγετικός	☐ Τεχνική υποστήριξη
☐ Διαμεσολαβητικός	☐ Άλλος ρόλος: ____
☐ Εποπτικός	

4. Πηγές Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου που αξιοποιήθηκαν

ΥΜΝΟΣ: ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6318?locale=el>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ : Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1393?locale=el>

Λογισμικό των Θρησκευτικών Α'-Γ' Γυμνασίου <http://photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/284?locale=el>

5. Στοιχεία τεκμηρίωσης και επέκτασης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

5.1 Αποτελέσματα - Αντίκτυπος

Μέσω της ενεργούς έρευνας επιτεύχθηκαν οι στόχοι, οι μαθητές να γνωρίσουν το πρόσωπο της Θεοτόκου, να κατανοήσουν την μεγάλη προσφορά της στην ανθρωπότητα, να αναγνωρίσουν και να συνθέσουν τα στοιχεία του χαρακτήρα της που την κατέστησαν **Παναγία**. Οι μαθητές επίσης συνειδητοποίησαν και μαζί με τους μαθητές μου και εγώ πως όταν θέλουμε κάτι πολύ μπορούμε να το πετύχουμε.

Οι μαθητές με τις διάφορες μεθόδους που χρησιμοποίησαν για να συγκεντρώσουν το πληροφοριακό υλικό, έμαθαν να ανατρέχουν σε πηγές και να απομονώνουν τα στοιχεία που τους ενδιαφέρουν, αξιολογώντας τα. Έμαθαν να αναζητούν πληροφορίες με την μέθοδο της συνέντευξης, έμαθαν όμως να χειρίζονται τον Η.Υ. και να μορφοποιούν κείμενο.

Μέσω της ομαδικής δράσης βελτιώθηκαν οι σχέσεις μεταξύ τους και μέσα σε ένα ευχάριστο κλίμα εκπληρώθηκε ο σκοπός της γνώσης και της κοινωνικοποίησης των μαθητών.

Η συγκεκριμένη δράση έδωσε στους μαθητές ένα ερέθισμα ώστε αν θελήσουν να διερευνήσουν περισσότερο το θέμα, αλλά συγχρόνως πρόσφερε σε ορισμένους μαθητές την δυνατότητα να ανακαλύψουν για τον εαυτό τους ικανότητες που δεν είχαν φανταστεί έως τότε, ανοίγοντας πιθανόν μία επαγγελματική προοπτική καθώς γνώρισαν το επάγγελμα του τυπογράφου αλλά και του συγγραφέα. Η ενασχόληση με την συγγραφή τους έδωσε επίσης την δυνατότητα να αντιληφθούν το εγχείρημα όχι μόνο ερευνητικά αλλά και ως έκφραση συναισθημάτων και διαχείρισης προβλημάτων που ανακύπτουν σε κάθε προσπάθεια στην ζωή του ανθρώπου.

Με την επιτυχή έκβαση της προσπάθειας ενισχύθηκε και η αυτοεκτίμηση τους.

Θεωρώ ότι η υλοποίηση αυτού του σεναρίου άνοιξε νέους δρόμους στην ζωή τόσο των μαθητών μου όσο και της δικής μου, καθώς το αποτέλεσμα ξεπέρασε και τις δικές μου προσδοκίες.

5.2 Σχέση με άλλες ανοιχτές εκπαιδευτικές πρακτικές

Ο χρόνος πραγματοποίησης του διδακτικού σεναρίου (2001 – 2002), αλλά και η δημιουργία ενός βιβλίου είναι για την εποχή, και το μαθητικό δυναμικό του σχολείου, το στοιχείο της πρωτοτυπίας του και της καινοτομίας του.

Στην πορεία του χρόνου η συγκεκριμένη διδακτική ενότητα επανασχεδιάσθηκε και εμπλουτίσθηκε με ψηφιακό υλικό που πλέον ήταν πιο πλούσιο και πιο προσιτό στους μαθητές. Ο ψηφιακός εμπλουτισμός προαναφέρεται στο 2.1. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής δεν βασίστηκε σε καμία άλλη πρακτική.

5.3 Αξιοποίηση, Γενίκευση, Επεκτασιμότητα

Η συγκεκριμένη Εκπαιδευτική πρακτική μπορεί να αξιοποιηθεί, όπως και αξιοποιήθηκε ως πηγή πληροφόρησης από επόμενους ενδιαφερόμενους. Μπορεί επίσης να επαναληφθεί σε διαθεματικό πλαίσιο και συνεργασία περισσότερων εκπαιδευτικών και μαθητών από το ίδιο ή και διαφορετικά σχολεία. Μπορεί επίσης να αποτελέσει θέμα για project στην Β΄ Γυμνασίου.

Επιπλέον, πάντα με βάση τον διαθέσιμο χρόνο, μπορεί να περιλαμβάνει και επίσκεψη στον/ στους τοπικούς ναούς, προκειμένου οι μαθητές να παρατηρήσουν την τεχνική και την θεματολογία των εικόνων καθώς και την θέση τους μέσα στον ναό.

Οι μαθητές ακόμη μπορούν να δημιουργήσουν μία συλλογή, τύπου λευκώματος, ή ηλεκτρονικού βιβλίου με φωτογραφίες ιερών εικόνων που θα έχουν συλλέξει ή εναλλακτικά να δημιουργήσουν ένα κολάζ.

6.Πρόσθετο υλικό που αξιοποιήθηκε

☐ Βιβλία

☐ Σημειώσεις

☐ Χάρτες

☐ Websites

☐ Λογισμικό

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. « ΠΡΟΣΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ », Εκδόσεις Ρόπτρον, Αθήνα 1990
2. « Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ », του Θωμά Τσούλια, Πρωτοπρεσβύτερου – Θεολόγου, Συγγραφέα.
3. « Η ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ », Έκδοση της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους
4. « ΠΑΝΑΓΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ».
5. « ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ », Τόμος Βυζαντινές εικόνες, Εκδοτική Αθηνών.
6. « ΟΙ ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ », του Μιχαήλ Γαλανού, Εκδόσεις Αποστολικής Διακονίας, Αθήνα 1988.
7. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ 2002